

mgr Marek Sadowski
ul. Bratoszewskiego 1 m.104
95-070 Aleksandrów Łódzki
Rekomendacja MENiS

Aleksandrów Łódzki 30.03.2007 r.

OPINIA DYDAKTYCZNA

Tytuł : „ FIZYKA I ASTRONOMIA DLA KAŻDEGO. Program kształcenia w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum”

Autor : Barbara Saganowska, Jadwiga Salach

Podmiot zgłaszający: ZamKor, Spółka Jawna

Przeznaczenie programu nauczania : Liceum ogólnokształcące, liceum profilowane i technikum

Data otrzymania programu nauczania od wnioskodawcy : 22.03.2007 r.

Ocena programu : *pozytywna*

Recenzowane opracowanie „ Fizyka i astronomia dla każdego. Program kształcenia w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum” autorstwa Barbary Saganowskiej i Jadwigi Salach, jest zgodny z obowiązującą Podstawą programową kształcenia ogólnego. Łączy w sobie hasła ogólne programu nauczania z rozkładem haseł programowych na poszczególne godziny lekcyjne. Stanowi bardzo dobry wzór opracowania programu pod względem dydaktycznym.

Charakteryzuje się przystępnością dydaktyczną, przydatnością założonych osiągnięć uczniów, nastawieniem na kształtowanie nowych umiejętności jak również utrwalaniem wiedzy i umiejętności już zdobytych przez uczniów.

Program zakłada spójność celów nauczania fizyki i astronomii z realizacją ogólnych zadań wychowawczych szkoły, a przede wszystkim; rozwijania umiejętności obserwacyjnych uczniów, kształtowania umiejętności planowania doświadczeń i opisywania ich oraz formułowania wniosków na podstawie obserwacji przeprowadzonych eksperymentów, kształtowania naukowego

sposobu myślenia koniecznego do poprawnego formułowania wniosków, przygotowanie uczniów do korzystania z różnych źródeł wiedzy.

Z celami edukacyjnymi silnie związane są treści nauczania, które pokazują i konkretyzują obszar tematyczny, w obrębie którego mają być osiągnięte wyznaczone cele (s.11-14). Zostały podzielone na 9 działów tematycznych, na które składają się zagadnienia szczegółowe, sformułowane najczęściej w formie pytań, podanych w oryginalnym i przejrzystym układzie, co sprawia, że struktura programu jest czytelna.

Słusznie też, jak podkreślają autorki „... główny akcent przeniesiono z wiadomości na umiejętności oraz pobudzanie aktywności ucznia”. Zaproponowany przydział liczby godzin przeznaczonych do realizacji dla poszczególnych działów może być ciekawą propozycją dla nauczycieli pracujących z opiniowanym programem. Dużym walorem dydaktycznym jest stosowanie zasady wiązania teorii z praktyką oraz zasady indywidualizacji.

W doborze materiału uwzględniono zalecane przy konstruowaniu programów zasady naukowości i łatwości opanowania materiału oraz wartości społeczne i kształcące a jego zakres został dostosowany do możliwości uczniów, dzięki czemu jest możliwość jego realizacji w praktyce szkolnej.

Autorki przywiązują szczególną uwagę (s. 50-56) do kształcenia wielostronnego podkreślając, iż dobór metod nauczania zależy od sformułowanych przez nauczyciela celów szczegółowych, zainteresowań i potrzeb uczniów, wyposażeniu pracowni jak też możliwości organizacyjnych. W rozdziale tym wymieniono i krótko scharakteryzowano stosowane metody nauczania. Należy jednak podkreślić, że nie jest to jakakolwiek próba systematyzacji metod, ani też ich klasyfikacja. Z definicji metody nauczania wynika, że jest to „ celowo i systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela z uczniami, umożliwiający uczniom opanowanie wiedzy wraz

z umiejętnością posługiwania się nią w praktyce, a także rozwijanie zdolności i zainteresowań poznawczych”.

Zaproponowane metody pracy z niniejszym programem to metody aktywizujące, które będą miały decydujący wpływ na nabywanie i rozwijanie przez uczniów umiejętności uniwersalnych oraz spowodują wzrost czynnego udziału uczniów w procesie nauczania. Stanowią one tylko pewną propozycję i mogą być dobrym przykładem dla nauczycieli początkujących (w pracy pedagogicznej), którzy będą pracować w oparciu o omawiany program.

Osiągnięcia ucznia (Roz. VI s. 20-49) stanowią spełnienie wymagań koniecznych, podstawowych, rozszerzających i dopełniających. Wskazują one, że przedmiot oceny stanowi znajomość faktów, zjawisk i procesów oraz posiadanie odpowiednio wyćwiczonych umiejętności. Zaproponowane przez autorki przykładowe metody oceny tych osiągnięć (s. 57-58), uwzględniają osobowość ucznia, w tym poprawność logicznego myślenia, samodzielność i krytycyzm myślenia, poprawność w posługiwaniu się terminologią fizyczną, planowość i obszerność wypowiedzi, a także dokładność obserwacji i wykonywanych zadań.

Jeszcze raz pragnę podkreślić, iż przedstawiony do opinii dydaktycznej program, zawiera pełen zakres celów i treści nauczania zawartych w podstawie programowej. Nie narusza Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Konwencji o prawach dziecka oraz przestrzegania równego statusu dziewcząt i chłopców, kobiet i mężczyzn. Jest spójny z celami i zadaniami wychowawczymi szkoły.

***Wnioskuje o dopuszczenie przez MEN niniejszego programu do użytku
szkolnego jako programu nauczania fizyki i astronomii w liceum
ogólnokształcącym, liceum profilowanym i technikum***

Rzecznawca MEN

mgr Marek Sadowski

